

Datum

2021-02-17

Vår referens

Lena Eriksson

Projektledare

lena.m.eriksson@malmo.se

Yttrande över samrådshandlingar till planprogram för Sofielunds verksamhetsområde Pp 6053 MN-2020-3174

Sammanfattning

Syftet med planprogrammet är att undersöka hur Sofielunds verksamhetsområde ska utvecklas för att bäst stödja Malmös fortsatta utveckling fram till år 2040. Förslaget till målbild blev att utveckla området till Malmös kultur-, fritids- och näringslivscentrum och att bostäder inte tillåts inom planområdet. Miljönämnden berörs framför allt av frågan om hur en framtida utveckling kan ske i samklang med de tillståndspliktiga verksamheternas utvecklingsmöjligheter samt vilka kompletterande verksamheter som är lämpliga i närheten av dessa. Andra frågor som berör miljönämnden är arbetet med kulturljudzonen och Tryggare Malmö. Miljönämnden är positivt inställd till planprogrammet men föreslår några förtydliganden.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden tillstyrker förslaget till planprogram med hänvisning till miljöförvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2021-02-17
- Lokaliseringskarta
- Pp 6053 Planprogram samråd
- Kulturhistoriskt underlag för planprogram
- SBN 200326 §90a särskilt yttrande Moderaterna och Centerpartiet
- SBN 200326 §90b särskilt yttrande Miljöpartiet de Gröna
- SBN 210121 §20a särskilt yttrande Sverigedemokraterna
- SBN 210121 §20b särskilt yttrande Miljöpartiet de Gröna

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2021-03-23

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har översänt förslag till planprogram för Sofielunds verksamhetsområde. Svar önskas senast 2021-03-31. Förslaget till planprogram har föregåtts av ett förvaltningsövergripande arbete, där miljöförvaltningen deltagit med resurser från miljöstrategiska avdelningen, miljö- och hälsoskyddsavdelningen, avdelningen för livsmedelskontroll och enheten för kansli och juridik. Miljöförvaltningen har även varit representerad i planprogrammets styrgrupp.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden tillstyrker förslaget till planprogram.

Miljönämndens frågor hanteras väl i stora delar av planprogrammet, men kan i vissa delar förtydligas. Miljönämnden har därför följande synpunkter som bör beaktas i det fortsatta arbetet med förslaget till planprogram:

- För miljöfarliga verksamheter anser miljönämnden att vissa förtydliganden behövs, främst angående behov av miljöbedömningar och säkerhetsåtgärder vid nybyggnation, framtagande av detaljplaner och beviljande av bygglov.
- För omgivningsbuller anser miljönämnden att vissa förtydliganden behövs, främst angående buller på förskolegård samt gällande miljöförvaltningens tillsynsansvar.
- Miljönämnden anser att det bör förtydligas i målbeskrivningen (Nuläge för näringslivet) att staden inte kan motverka olagliga och oseriösa verksamheter enbart genom hantering av bygglov, utan att det krävs att många fler aspekter inkluderas, vilket sker inom det myndighetsöverskridande arbetet i Tryggare Malmö. Det kan med fördel även framgå att olagliga verksamheter kring Norra Grängesbergsgatan är en dominerande anledning till att Tryggare Malmö startade. Då detta har en stor påverkan på tryggheten inom planområdet bör en minskning av antalet olagliga och oseriösa verksamheter anges som målsättning i den sammanfattande målbilden.
- Agenda 2030 hanteras mycket summariskt. Då enbart sifferhänvisningar till delmål anges, istället för text, så går avsnittet inte att förstå vid en genomläsning. Miljönämnden föreslår att avsnittet utökas med rubrikerna för de utvalda delmålen och texter som beskriver dessa. De utvalda delmålen koppling till planprogrammet är i vissa delar inte helt uppenbar och bör tydliggöras ytterligare.

Miljönämnden vill framföra synpunkter inom följande områden.

Luftkvalitet

Inom planprogramsområdet finns verksamheter med tillstånd som bland annat reglerar vilka luftemissioner som tillåts från verksamheterna. Hänsyn måste tas till detta vid genomförandet av planprogrammet. Miljönämnden anser att detta påtalas tillräckligt väl i planprogrammet.

Markföroreningar

Markföroreningar är inte utredda vid framtagande av planprogrammet vilket behöver ske när nya detaljplaner tas fram. Miljönämnden anser att detta påtalas tillräckligt väl i planprogrammet.

Miljöfarlig och störande verksamhet

Den riskutredning som togs fram i arbetet med planprogrammet för Amiralsgatan och station Persborg har använts som underlag även i detta planprogram. Riskutredningens resultat är väl hanterat och det framgår längst ner på sidan 12 att hänsyn ska tas till befintliga tillståndspliktiga verksamheter, nödvändiga skyddsavstånd och lagstiftning vid tillskott av nya verksamheter. Överlag anser miljönämnden att texten på sidan 12 med målbildsbeskrivning för skydd och störningar är väl formulerad.

För bedömning av lämpligheten av nya verksamheter inom kultur och fritid, speciellt i industriverksamheten Stadex närhet, krävs dock fortsatt en kunskap om och förståelse för riskperspektivet. En samverkan med Räddningstjänsten Syd är nödvändig vid ändring av detaljplaner, beviljande av bygglov samt tillståndsgivning för evenemang. När nya kultur- och fritidsverksamheter planeras behöver en riskbedömning göras som utgår från antalet besökare som förväntas utifrån ny markanvändning. Miljönämnden anser att detta bör framgå i planprogrammet i kapitel 4 *Genomförande*.

Miljönämnden föreslår att de befintliga tillståndspliktiga verksamheterna omnämns i målbilden för näringslivet på sidan 8. De är en viktig pusselbit i områdets fortsatta utveckling då de är stora arbetsgivare och en ekonomisk motor, samtidigt som de innebär begränsningar för andra verksamheter.

Sista stycket på sidan 20 under *Farligt gods transporter järnväg* gäller både zon B och zon C, inte bara zon C. Här bör det även finnas en hänvisning till *Riskebedömning inför planprogram Amiralsstaden och Station Persborg* (ÅF 2019) för mer information. Behovet av säkerhetsåtgärder måste bedömas inte bara vid ny bebyggelse utan även vid ändrad markanvändning (ändrade detaljplaner). Vid bygglov för nya verksamheter på befintliga detaljplaner kan krav på säkerhetsåtgärder komma att ställas av tillsynsmyndigheten, vilket bör framgå av texten.

Miljönämnden anser att det även på sidan 21 under rubriken *Miljöfarlig verksamhet* bör framgå att Stadex hantering av farliga kemikalier innebär att verksamheten lyder under en särskild Seveso-lagstiftning (Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor). Här bör även framgå att det inom ljusbeige zon i strukturplanen (se exempel på sidan 5) krävs extra säkerhetsåtgärder, som lokalisering av luftintag, entréer, ej öppningsbara fönster och brandklassade fasader. För mer information se *Riskebedömning inför planprogram Amiralsstaden och Station Persborg* (ÅF 2019). Det bör även framgå att behovet av säkerhetsåtgärder måste bedömas vid ny bebyggelse samt vid ändrad markanvändning (ändrade detaljplaner). Vid bygglov för nya verksamheter på befintliga detaljplaner kan krav på säkerhetsåtgärder komma att ställas av tillsynsmyndigheten, vilket bör framgå av texten.

Omgivningsbuller

Miljönämnden anser att det är bra att det tydligt framgår i faktarutan på sidan 13 att kulturljudzonen visar ett ungefärligt avstånd som är baserat på beräkningar från annan plats i staden. Möjligen kan en hänvisning ske från faktarutan till sidan 41 *Kulturljudzon* för fördjupad information. Miljönämnden anser att det, om det är möjligt enligt plan- och bygglagen, även bör framgå i strukturplanen på sidan 5 och 13 att kulturljudzonen är preliminär. På sidan 41 (andra stycket, andra meningen) bör ”dBA” bytas ut mot ”nivå på käll-ljudet”.

Det är bra att det framgår i planprogrammet att tillstånd måste sökas i vanlig ordning för temporära evenemang. Det bör även framgå att miljöförvaltningen har tillsynsansvar om

klagomål uppkommer och att detta gäller buller från både temporära evenemang och kulturverksamheter med regelbundet bullrande verksamhet.

Miljönämnden anser att det bör framgå i den sammanfattande målbilden på sidan 4 (stycke 7) att bullrande kulturverksamheter inte får generera buller så att bullerriktvärden inomhus överskrider för befintliga bostäder.

I och med ställningstagandet att inga bostäder ska etableras inom planprogramsområdet anser miljönämnden att det är bra att bostäders omgivningspåverkan tydligt framgår under rubriken *Omgivningsbuller* på sidan 21.

På sidan 22 under rubriken *Buller från Kulturljudzonen* kan en hänvisning till Ordningsslagen (1993:1617) användas i sista meningen.

Det saknas nationella riktvärden för kulturbullers påverkan på förskolegårdar, vilket kan bero på att förskoleverksamhet och bullrande kulturverksamhet oftast sker på olika tider på dygnet. I detta planområde ges däremot möjlighet för kulturbuller att förekomma även dagtid. Miljönämnden anser därför att det på sidan 22 under rubriken *Buller vid förskola* bör framgå att kulturbuller inte negativt får påverka förskolans verksamhet.

Dagvatten och skyfall

Hantering av dagvatten och skyfall har inte hanterats inom planprogrammet utan hänskjuts till kommande detaljplanprocesser, vilket bedöms vara tillräckligt.

Trygghetsfrågor

Inom planområdet görs stora insatser inom Tryggare Malmö och det är osäkert hur långt man har kommit till 2040. Men det bör framgå i näst sista stycket i den sammanfattande målbilden på sidan 4, att målet är att antalet olagliga och oseriösa verksamheter i planområdet betydligt minskat till följd av stadens myndighetsövergripande samverkan med fokus på trygghet.

I nulägesbeskrivningen på sidan 8 (sista stycket) nämns problematiken med tidsbegränsade bygglov och verksamheter som saknar bygglov. Miljönämnden anser att texten bör kompletteras med att det finns ett antal olagliga och oseriösa verksamheter inom planområdet som bidrar till otrygghet, och att detta inte bara är kopplat till bygglovsproblematiken. Utöver det bör begreppet *oseriösa* i målbilden kompletteras med *olagliga*.

På sidan 24 under rubriken *Trygghet och jämlikhet* bör Tryggare Malmös trygghetsskapande arbete nämnas då arbetet mot olagliga och oseriösa verksamheter har positiva konsekvenser för områdets trygghet.

På sidan 32 under rubriken *Tryggare Malmö* bör texten kompletteras med att samarbetet startade 2017. Miljönämnden anser att det även bör framgå att mycket av Tryggare Malmös arbete hittills har varit fokuserat på Norra Grängesbergsgatan med den problematik av olagliga och oseriösa verksamheter som finns här.

Agenda 2030

Miljönämnden anser att referensen till de globala hållbarhetsmålen är alltför summarisk vilket gör det svårt för en läsare att förstå vad de angivna delmålen innebär. Istället för att använda enbart sifferhänvisning bör de olika delmålen och deras beskrivning skrivas ut så att det tydligt framgår vilka effekter planprogrammets genomförande förväntas få i relation till de globala hållbarhetsmålen.

I vissa fall är angivna kopplingar mellan delmål och planprogrammet svåra att förstå. Delmål 11a handlar till exempel om att främja nationell och regional utvecklingsplanering och i detta stärka kopplingar mellan områden. För att delmål 11a ska vara relevant för planprogrammet så bör texten inkludera hur detta ska främja nationell och regional utvecklingsplanering, vilket helt saknas idag. Däremot kan planprogrammet få genomslag i andra städers utvecklingsplanering genom att vara en föregångare i omvandlingen av verksamhetsområden.

Delmål 9.4 handlar om att uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet, och även om det vore önskvärt så framgår det inte i planprogrammet som ett uttalat mål. I så fall bör uppgradering av transportfordon och samlastning adresseras i planprogrammet, vilket miljönämnden i så fall ställer sig positiv till.

Däremot ligger delmål 11.3 om en inkluderande och hållbar urbanisering i linje med planprogrammets ambitioner, där det ska finnas plats för aktörernas egna initiativ i en etablerad ”deltagarkultur” (sid 4), varför detta delmål skulle kunna inkluderas i planprogrammet.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Olof Liungman
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen